

Zarządzenie nr PM-5568/2022
Prezydenta Miasta Gliwice
z dnia 10 marca 2022 roku

w sprawie organizowania ogródków gastronomicznych w pasie drogowym dróg publicznych zarządzanych przez Prezydenta Miasta Gliwice.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3 oraz art. 33 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.), art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 i 4 w związku z art. 19 ust. 5 Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1376 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1264),

zarządza się, co następuje:

- § 1. Wprowadzić zasady postępowania w zakresie organizowania ogródków gastronomicznych w pasie drogowym dróg publicznych na terenie gliwickiego Starego Miasta, określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- § 2. Wykonanie zarządzenia powierzam Kierownikowi Referatu Regulacji Stanów Prawnych, Nabycia i Dzierżaw Gruntów Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach.
- § 3. Za okresowy przegląd zarządzenia oraz jego aktualizację odpowiedzialny jest Kierownik Referatu Regulacji Stanów Prawnych, Nabycia i Dzierżaw Gruntów Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach.
- § 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Dyrektor Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach.
- § 5. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
- § 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Gliwice
Adam Neumann

Zasady organizacji ogródków gastronomicznych na terenie Starego Miasta w Gliwicach

Spis treści

§ 1. Wprowadzenie.....	4
§ 2. Słownik pojęć.....	4
§ 3. Decyzja na zajęcie pasa drogowego pod umieszczenie ogródka gastronomicznego – zasady postępowania	5
§ 4. Pozytywne i niepożądane praktyki.....	6
§ 5. Elementy składowe ogródków.....	6
1. Uwagi ogólne.	6
2. Forma ogródka.	8
3. Usytuowanie ogródków na płycie Rynku.	8
4. Ogródki na miejscach parkingowych.	8
5. Zadaszenie.	8
6. Podesty.	9
7. Ogrodzenia.	9
8. Meble.....	9
§ 6. Termin funkcjonowania ogródków gastronomicznych.....	9
§ 7. Procedura uzyskania zezwolenia na lokalizację ogródków gastronomicznych w pasach dróg publicznych	9
§ 8. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości na terenie ogródka gastronomicznego.....	9

§ 1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi wytyczne w zakresie wymagań związanych z zakładaniem, aranżacją, urządzeniem i utrzymywaniem ogródków gastronomicznych w pasach dróg publicznych na terenie Starego Miasta w Gliwicach (gliwickiej Starówki) z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Obszar gliwickiej Starówki objęty przedmiotową regulacją stanowi układ urbanistyczny zamknięty pierścieniem ulic: Górnych Wałów i Dolnych Wałów, wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa śląsko-dąbrowskiego pod numerem A/270/50 decyzją z dnia 25 lutego 1950 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach.

Wprowadzane normy dotyczą funkcjonowania ogródków gastronomicznych na terenach stanowiących przestrzenie publiczne zlokalizowane w pasach drogowych podlegających regulacjom Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

§ 2. Słownik pojęć

W rozumieniu niniejszego zarządzenia:

1. Ogródek gastronomiczny/kawiarenka sezonowa, zwane dalej „ogródkiem” lub „kawiarenką” - forma zwiększenia, poza budynkiem, liczby miejsc konsumenckich w lokalu gastronomicznym.
2. Zarząd drogi - jednostka organizacyjna, która prowadzi postępowania dotyczące wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego w celu lokalizacji ogródków gastronomicznych, tj. Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach.
3. Pas drogowy - wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.
4. Organizator ogródka - podmiot, który występuje do Zarządu drogi w sprawie zorganizowania ogródka gastronomicznego oraz taki ogródek prowadzi.
5. Stare Miasto - układ urbanistyczny zamknięty pierścieniem ulic: Górnych i Dolnych Wałów wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa śląsko-dąbrowskiego pod numerem A/270/50 decyzją z dnia 25 lutego 1950 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach.
6. Pierzeja - frontowa ściana zabudowy ulicy lub placu.
7. Elewacja - zewnętrzna ściana budynku wraz z występującymi na niej elementami architektonicznymi.
8. Obrys ogródka - linia określająca zewnętrzne granice ogródka gastronomicznego, w których zawierają się wszystkie elementy jego zagospodarowania i urządzenia reklamowe z nim związane.
9. ŚWKZ - Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach.

§ 3. Decyzja na zajęcie pasa drogowego pod umieszczenie ogródka gastronomicznego – zasady postępowania

1. Podstawą do zorganizowania ogródka gastronomicznego jest decyzja administracyjna wydawana przez Zarząd drogi.
2. Decyzję administracyjną, o której mowa w § 3 pkt 1, wydaje osoba posiadająca odpowiednie upoważnienie Prezydenta Miasta Gliwice. Decyzja wydawana jest na podstawie właściwych przepisów:
 - 1) Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, dalej o.d.p.;
 - 2) Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego, dalej KPA;
 - 3) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego;
 - 4) Uchwały nr XX/528/2004 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych, dla których zarządcą jest Prezydent Miasta (z późniejszymi zmianami).
3. Decyzja Zarządu drogi, o której mowa w § 3 pkt 2 wydawana jest po uprzednim uzyskaniu pozwolenia konserwatorskiego na podejmowanie działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków przez ŚWKZ.
4. O wydanie decyzji ŚWKZ, o której mowa w § 3 pkt 3 wnioskuje Zarząd drogi w imieniu Miasta Gliwice - właściciela nieruchomości położonych w pasie dróg publicznych, po uprzednim zaakceptowaniu dostarczonych przez organizatora ogródka wizualizacji/szkiców wraz z opisami, ewentualnie zdjęć ogródków oraz oznaczenia obszaru ogródka. Akceptacja ta będzie niezbędna do przeprowadzenia pozostałych formalności przez Zarząd drogi.
5. W przypadku spełnienia wymogów formalnych wskazanych w § 3, organizator ogródka jest zobowiązany do uzyskania decyzji na zajęcie pasa drogowego z przeznaczeniem pod umieszczenie elementów ogródka, o którym mowa w § 3 pkt 2.
6. Wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w § 3 pkt 2 winien zostać sporządzony na druku wniosku „3f”, do którego należy dołączyć:
 - 1) kopię mapy zasadniczej w skali 1:500 lub wydruk ogólnodostępnej ortofotomapy z Geoportalu Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej w skali 1:500, z zaznaczonym i zwymiarowanym obszarem wnioskowanej lokalizacji kawiarenki;
 - 2) kopię dokumentu potwierdzającego prawo do lokalu.

Druk wniosku „3f” dostępny jest w siedzibie Zarządu drogi oraz na stronie internetowej Zarządu Dróg Miejski w Gliwicach: www.zdm.gliwice.pl, w zakładce OBSŁUGA KLIENTA, następnie WNIOSKI.

§ 4. Pozytywne i niepożądane praktyki

Na potrzeby niniejszego opracowania przygotowano zestawienie charakterystycznych pozytywnych i niepożądanych praktyk przy aranżacji ogródków gastronomicznych.

1. Wskazuje się następujące niepożądane praktyki:

- 1) grodzenie masywnymi płotami, tworzącymi pełne nieprzeźroczyste przesłony, a nierzadko w obrębie jednego ogródka stosowanie różnych form ogrodzenia;
- 2) używanie zbyt dużej liczby elementów wyposażenia, którym brak spójności stylistycznej, kolorystycznej i materiałowej;
- 3) stosowanie formy w pełni zabudowanych obiektów, z nieprzeziernymi przegrodami pionowymi (np. z plastikowych folii);
- 4) stosowanie elementów konstrukcji o przeskalowanych profilach, masywnych podpór pionowych elementów konstrukcji zadaszeń i ogrodzeń;
- 5) nierespektowanie linii montażu ogródka poprzez wychodzenie elementami wyposażenia poza zadany obrys ogródka, np. zbyt dużymi parasolami, podporami konstrukcji i ogrodzeń, tzw. „potykaczami”, donicami;
- 6) wprowadzanie zbyt wielu elementów identyfikacji wizualnej i reklam, przytłaczających skalą i kolorystyką.

2. Wskazuje się następujące pozytywne praktyki:

- 1) ograniczanie ogrodów gastronomicznych do aranżacji w postaci prostych krzeseł i stolików, w miejscach nasłonecznionych - zadaszonych markizą lub parasolem;
- 2) grodzenie przestrzeni ogródka przy jednoczesnym niestosowaniu pełnych przegród pionowych;
- 3) ograniczenie liczby reklam, tzw. „potykaczy” i tablic menu w obrębie ogródka;
- 4) minimalistyczne projekty identyfikacji wizualnej;
- 5) kompozycje zieleni w obrębie ogródka.

§ 5. Elementy składowe ogródków

1. Uwagi ogólne.

- 1) Podstawową formą ogródka są krzesła i stoliki wystawione bezpośrednio na chodnik lub na podeście, na szerokość lokalu. Wolna część chodnika nie może być węższa niż 1,50 metra. W przypadku obszarów objętych formalnie strefą zamieszkania – gdzie ruch pieszych może odbywać się jezdnią ze względu na bardzo wąskie chodniki – dopuszcza się lokalizację ogródków letnich na całej szerokości chodnika.
- 2) Elementy ogródka nie mogą być trwale związane z gruntem lub elewacją budynku oraz naruszać struktury pasa drogowego.
- 3) Dopuszcza się zastosowanie podestów, które nie mogą być trwale montowane do nawierzchni pasa drogowego. Szczegółowe regulacje w zakresie podestów określono w § 5 pkt 6.
- 4) Zabrania się sytuowania zamkniętych obiektów gastronomicznych, stałych zasłon i przesłon, całorocznych pawilonów oraz wystawiania barów i barków, lodówek, dywanów, sztucznej trawy, instalacji reklamowych, odtwarzaczy obrazu i dźwięku (telewizorów, nagłośnienia), roll-upów.
- 5) Dopuszczalne jest ustawienie donic z zielenią oraz koszy na śmieci w obrębie ogródka.

- 6) Organizator ogródka winien posiadać tytuł prawny do dysponowania lokalem, przed którym ma zostać usytuowana kawiarenka sezonowa, jednocześnie czynnie prowadzić w nim działalność gastronomiczną.
- 7) Preferuje się ogródki lokalizowane przy elewacji lokalu macierzystego, na szerokość danego lokalu. W przypadku możliwości powiększenia ogródka o powierzchnię przed sąsiadującym lokalem należy uzyskać pisemną zgodę jego użytkownika/właściciela, celem przedstawienia Zarządowi drogi.
- 8) Lokalizacja ogródka nie może utrudniać dojścia do budynków, przejść bramnych oraz elementów małej architektury. Lokalizacja ogródka nie może blokować ciągów komunikacji pieszej oraz rowerowej.
- 9) Lokalizacja ogródków w żaden sposób nie może blokować dróg pożarowych.
- 10) Ogródek należy wyposażyć w urządzenia umożliwiające swobodny dostęp do kawiarenki dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- 11) Organizator ogródka jest zobowiązany do utrzymania czystości i porządku na fragmencie pasa drogowego, zajętego pod ogródek oraz na terenie bezpośrednio przylegający do ogródka - w obrębie 3,00 metrów wokół terenu podlegającego zajęciu.
- 12) Zakaz umieszczania reklam tzw. potykaczy w obrębie ogródka bez uzyskania stosowanego zezwolenia.
- 13) Organizator ogródka winien zabezpieczyć nawierzchnię zajmowanego pasa drogowego przed uszkodzeniem oraz zabrudzeniem, a także usuwać wszelkie zabrudzenia nawierzchni pasa drogowego powstałe w wyniku prowadzonej działalności.
- 14) Organizator ogródka winien zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom kawiarenki.
- 15) Organizator ogródka winien zapewnić możliwość prowadzenia swobodnego i bezpiecznego ruchu drogowego.
- 16) Organizator ogródka ponosi odpowiedzialność w przypadku naruszenia praw osób trzecich, spowodowania wszelkich szkód, awarii urządzeń obcych oraz wypadków i kolizji zaistniałych w związku z użytkowaniem zajmowanego terenu, jak również podczas montażu i demontażu elementów kawiarenki.
- 17) Organizator ogródka winien udostępnić zajmowany teren na każde żądanie Zarządu drogi oraz podmiotów posiadających jego aktualne zezwolenie, a także w przypadku konieczności przeprowadzenia akcji ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej lub innych służb ratowniczych. Organizator ogródka winien na każde żądanie służb miejskich przedstawić oryginał zezwolenia.
- 18) Organizator ogródka winien przywrócić zajmowany pas drogowy do stanu pierwotnego z dniem upływu terminu, na jaki wydano decyzję lub w przypadku rezygnacji z zajmowania pasa drogowego.
- 19) Należy utrzymać w godzinach nocnych od 22⁰⁰ do 6⁰⁰ normy hałasu.
- 20) Zakaz zakłócania spokoju, porządku społecznego i spoczynku nocnego.
- 21) Należy zachować wymogi bezpieczeństwa przeciwpożarowego ogródka.

2. Forma ogródka.

W obrysie ogródka zabrania się montażu jakichkolwiek form kubaturowych: namiotu, kontenera, altan, wiat lub ich części oraz innych konstrukcji posiadających trwale związane zadaszenie i ściany.

3. Usytuowanie ogródków na płycie Rynku.

1) Ogródki na płycie Rynku mogą być lokalizowane wyłącznie w obszarze nieprzekraczającym granicy wykonanej z żółtej kostki granitowej (od strony Ratusza) na długości elewacji budynku, w którym znajduje się funkcjonujący lokal gastronomiczny. Dopuszcza się lokalizację ogródka przy lokalu usytuowanym w Ratuszu na całej szerokości budynku. W przypadku możliwości powiększenia ogródka o powierzchnię przed sąsiadującym lokalem należy uzyskać pisemną zgodę jego użytkownika/właściciela, celem przedstawienia Zarządowi drogi.

2) Kawiarenki sezonowe powinny być usytuowane na podestach umożliwiających odprowadzenie wód opadowych do istniejących studzienek oraz wykonanych z materiałów tłumiących hałas generowany przesuwaniem elementów kawiarenki (np. krzesel, stolików).

4. Ogródki na miejscach parkingowych.

Istnieje możliwość lokalizacji ogródków letnich na miejscach parkingowych za zgodą Zarządu drogi. Konieczne jest zniwelowanie różnicy poziomów pomiędzy jezdnią a chodnikiem, poprzez zastosowanie podestu, z możliwością wydzielenia donicami lub ogrodzeniem oddzielającym przestrzeń ogródka od ulicy. Do usytuowania ogródka na miejscach postojowych konieczna jest zmiana organizacji ruchu drogowego, wykonana przez Zarząd drogi.

5. Zadaszenie.

1) Zadaszenie jest dodatkowym wyposażeniem ogródków, dopuszczonym wyłącznie w lokalizacjach o dużym nasłonecznieniu.

2) Preferowaną formą zadaszenia ogródków są parasole oraz markizy wolnostojące.

3) Zastosowanie markiz wyklucza możliwość zastosowania parasoli.

4) Logotyp i nazwa lokalu lub logotyp sponsora mogą się pojawiać tylko na tzw. lambrekinie.

5) Kolor czaszy zadaszenia musi być jasny (biały, kremowy lub beżowy). Maksymalny rozmiar czaszy to od 2,00 do 3,00 metrów, w zależności od lokalizacji. Należy zastosować czaszę kwadratową lub prostokątną z lambrekinem, maksymalna długość krawędzi czaszy 350 cm, maksymalna wysokość czaszy 60 cm, maksymalna szerokość lambrekinu 20 cm, maksymalna wysokość od powierzchni podestu do krawędzi zadaszenia 260 cm.

6) Wysokość zadaszenia nie może przekraczać wysokości pierwszej kondygnacji sąsiadującego z ogródkiem budynku.

7) Wysokość zadaszenia nie może kolidować z ruchem pieszym oraz ruchem pojazdów na danym ciągu komunikacyjnym.

8) Wielkość zadaszenia należy dostosować do rozmiarów ogródka.

6. Podesty.

- 1) Podesty stosuje się na płycie Rynku oraz w innych lokalizacjach, jeśli zachodzi konieczność zniwelowania różnicy poziomów pomiędzy jezdnią a chodnikiem - jako przedłużenie poziomu chodnika.
- 2) Należy zastosować podesty w ciemnym odcieniu.
- 3) Podest należy wyposażyć w normatywny podjazd, ułatwiający dostęp do ogródka osobom ze szczególnymi potrzebami.

7. Ogrodzenia.

- 1) Należy zastosować ogrodzenie posiadające przęsła wykonane z elementów ażurowych, z naturalnych materiałów, takie jak drewno i metal, w stonowanej kolorystyce.
- 2) Możliwość wydzielenia przestrzeni poprzez zieleń w donicach, umieszczoną w granicach danego ogródka.
- 3) Zabrania się stosowania lin jako formy ogrodzenia ogródka.
- 4) Zabrania się stosowania płotków posiadających pełne przęsła.

8. Meble.

- 1) Należy zastosować stoliki i krzesła z naturalnych materiałów lub imitujących naturalne jak techno-ratan, w jednolitych kolorach.

§ 6. Termin funkcjonowania ogródków gastronomicznych

1. Powyższe wytyczne obowiązują w sezonie, tj. od dnia 1 kwietnia do 31 października każdego roku.
2. Zabrania się lokalizacji elementów ogródka poza sezonem, wskazanym w § 6 pkt 1.

§ 7. Procedura uzyskania zezwolenia na lokalizację ogródków gastronomicznych w pasach dróg publicznych

1. Całościowy projekt ogródka Organizator przedstawia Zarządowi drogi, który dokonuje wstępnej oceny pod względem powierzchni, aranżacji i konstrukcji.
2. Oceny projektu, o którym mowa w § 7 pkt 1, dokonuje ŚWKZ w ramach procedury wydawania pozwolenia konserwatorskiego.
3. Po uzyskaniu pozwolenia ŚWKZ, Zarząd drogi ma możliwość wydania, na wniosek Organizatora ogródka, zgody na zajęcie pasa drogowego.

§ 8. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości na terenie ogródka gastronomicznego

1. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzonej kontroli niezastosowania się do zasad wynikających z niniejszego zarządzenia, Organizator ogródka zostanie wezwany do usunięcia naruszeń z jednoczesnym wyznaczeniem terminu, który nie będzie dłuższy niż 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania wezwania.
2. W Przypadku stwierdzenia niezastosowania się do wezwania, o którym mowa w § 8 pkt 1, Organizatora ogródka zostanie ostatecznie wezwany do usunięcia nieprawidłowości w terminie 7 dni kalendarzowych od daty otrzymania ponownego wezwania.

3. Niezastosowanie się do wezwania, o którym mowa w § 8 pkt 2, stanowić będzie naruszenie zasad niniejszego zarządzenia. Stwierdzenie takiego naruszenia skutkować będzie podjęciem przez Zarząd drogi działań w celu sankcjonowania naruszeń i doprowadzenia zajętego pasa drogi publicznej do stanu zgodnego z prawem i wydaną decyzją.
4. Organizowanie Ogródka niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w decyzji o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego, o której mowa w § 3, stanowić będzie podstawę do jej uchylenia, zgodnie z zapisami art. 162 KPA.
5. Zakłócanie spokoju, porządku społecznego oraz spoczynku nocnego poprzez funkcjonowanie ogródka, stanowić będzie podstawę do uchylenia decyzji o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego, o której mowa w § 3, zgodnie z zapisami art. 162 KPA.
6. Funkcjonowanie Ogródka bez obowiązującej decyzji na zajęcie pasa drogowego, o której mowa w § 3, stanowić będzie podstawę do wydania rozstrzygnięcia, zgodnie z zapisami art. 36 o.d.p.
7. Funkcjonowanie Ogródka bez obowiązującej decyzji na zajęcie pasa drogowego lub o powierzchni większej niż określona w tej decyzji, podlegać będzie sankcjom określonym w treści art. 40 ust. 12 o.d.p., zgodnie z którym Zarząd drogi wymierza, w formie decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty, ustalonej na podstawie obowiązujących stawek.

**Prezydent Miasta Gliwice
Adam Neumann**